

NEFS-İ EMMÂRE*

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkibetü li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

Sözlerimiz hep nefse taallûk ediyor. İnsanlarda bu nefsin adına emmâre diyorlar. Bu nefs-i emmâre insanda oldukça, insanlık mertebesine ayak basmasına imkân yok... Nefs-i emmâre ölmedikçe ve nefs-i emmârenin elinden kurtulmadıkça, insanlık mertebelerine ayak basmaya imkân yok... Çünkü nefs-i emmâre yolu, kâfirlerin, şeytanların, münafıkların yoludur. Onların yolundan ayrılmadıkça, insanın insanlığı tezâhür etmez.

Bugün hoca efendi sarhoşluktan bahsetti, içkiden bahsetti. Bize düşen, şu kadar şey lâzım ki: Biz kimiz? Mahlûkuz... Bizi yaratan kim? Allah... Yaratan Allah, biz de mahlûkuz. Bizim aklımızla, bizi yaratanın akli bir olur mu; ne dersiniz?

O diyor ki:

“—İçmeyin!” Biz diyoruz ki:

“—İçeceğiz...”

Bu ne kadar budalalık dersem, ayıplamayın beni... Biri Hâlik, biri mahlûk... Biri Allah, diğeri kul... Kul, kendinin istediğini istiyor, Hâlikının

---

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

istediğini istemiyor. Başka söz söylemeye lüzum yok!

Hatta içkiyi içmek değil, içkiyi evinde bulundurmamak bile caiz değil! İçmüyoruz ama evimizde bulunsun; caiz değil. Ne kadar mühim bir iş, vazife... Diğer günahlar da hep buna benzer.

Şimdi biz, günahların başı küfürdür dedik. Arkasından zinâyı zikrettik. Küfürle zina yan yana geliyor. Küfür, arkasından zina... Ne yapıyor zina? İnsanı küfre kadar götürüyor. O zinakârlara bakın; gâvurlardan farkları var mıdır, yok mudur? Binâen aleyh, Allah-u Teâlâ'nın yasaklarından muhakkak surette, insanların kendisini kurtarmaya çalışması farz-ı ayındır. Farz-ı ayın; başka şey değil...

Onun için, iki yol göstermişler: Birisi, nefisleriyle mücâhede yolu. Bugün bunu yapacak babayiğit yok! Nefisleriyle mücâhede edebilecek bir babayiğidi bulmak, çok müşkil... Olsa bile nefsi ile mücâhede eden insan, nefsinin öldürmüştü değildir; yalnız, nefesine hâkimdir. O mağlub olan nefis, yine ayaklanmak için her an fırsat arar ve bir fırsatta yine seni yere düşürür. Güvenç hiç yok kendisine... Daima ihtiyatlı ve hazırlıklı olmak lâzım!

İkincisi de, Allah-u Teâlâ'nın zikrine kuvvet vererekten, gökten inme tayyareler nasıl zabtediyorlar memleketleri; o surette ruhun nefsi esir alması lâzım, demişler. Nefis mahkûm oluyor, esir oluyor ruha... Bu da muvakkattir. Bu da tam değildir; çünkü zikrullahlara

kendilerini daimî surette verecek bahtiyarlar yine pek azdır. Çok uzun mücadeleler ve çok büyük zikirlerle mahsustur. O zikirleri yapacak babayiğit bugün yine yoktur. O zikirler de çok zordur. Öyle 300-500 zikirlerle zikir olmaz.

Onun için, bugün verilen dersler yahut devam edilen dersler; eh bir yola giriş... Çünkü insan görüyor ki, çok seneler böyle zikrullahla uğraşmış insanlar, bakıyorsunuz ki son devirlerinde yine aldanmış ve nefsinin eline düşmüş, şeytanlara maskara olmuş durumda oluyorlar.

Binâen aleyh, kul her an Allah-u Teâlâ'ya yapışıp:

“—Aman yâ Rabbî, beni bana bırakma! Bıraktığın dakikada ben helâk olurum.” diye yalvarmalı...

Onun için en mühim iş, bizim Allah-u Teâlâ'ya son derece ilticamızla beraber; emirlerine sımsıkı yapışabilmek için Allah'ı bilmemiz lâzım. Allah diyoruz; kim bu Allah yahu? Bu varlığın sahibi... Göklere bak, etrafa bak, bütün varlıklara bak, bu varlıkları icad eden Allah'tır Allah! Başka kimse değil...

Bazısı tabiattır der; Allah'a akli ermediği için tabiat diyor. Eğer imanı olsa biraz Allah'tır diyecek. Allah diyemediği için, tabiattır deyip geçiyor. Tabiatta can var mı, hayat var mı?

Tabiatın kuvveti var mı, kudreti var mı? Bilgisi var mı? Nesi var tabiatın yani?

Onların hepsini yaradan, bilgi sahibi, varlık sahibi Allah ki:

“—Ben sizin içinizi de bilirim, dışınızı da bilirim!

Yaptığınızı da bilirim, yapacağınızı da bilirim!” diyor.

Allah öyle Allah! Bu varlığın sahibi... Bize bu hayatı vermiş, muvakkat bir devir için vermiştir. Buradan daha a'lâ bir aleme geçeceğiz ki, o alemin adı ahiret alemidir. Bu dünya imtihan dünyasıdır; dar-ül-imtihandır burası... Nasıl mekteplerde çocuklar, derslerini bilemezlerse perişan oluyorlar; geçemiyorlar sınıflarını... Bu dünyada, imtihanı atlatamayan insanların da, ahiretleri perişanlıktır.

Onun için, biz müslümanların —el-hamdü lillâh— bütün gayesi, Allah-u Teâlâ'nın rızasını kazanabilmektir. Onun için nefis mertebelerinde —hangisi olursa olsun— gaye Allah olmalı, Allah'ın rızası olmalıdır. Atacağımız adımlarda, yapacağımız işlerin hepsinde, Allah'ın rızasını aramalıyız. Bunu Allah yasak etmiş mi? Kâinat benim olsa kıymeti yok... Kâinatı bana veriyorlar altınlarıyla, zümrütleriyle, neleri varsa; kıymeti yok... Maksat, Allah razı olsun. Allah'ın rızası lâzım. Kuru ekmeğe de razı olur insan. Kuru ekmeğe yiyeyim ama Allah benden razı olsun... Niçin? Allah benden razı oldu mu, dünyam da mes'ud, ahiretim de mes'ud...

Onun için, bu zinanın arkasından lûtîliği, lûtîliğin arkasından da sarhoşluğu zikretmiş günah kitaplarımızda...

Sarhoşluğun çok fena olduğunu hoca efendi izah etti. Ben de size bir tanesini söyleyeyim:

Sarhoşluğu iktiza ettiren çok şeyler var. Meselâ, arpa suyundan yaparlar, buğdaydan yaparlar,

hurmadan yaparlar, incirden yaparlar, çeşitli şeylerden yaparlar. Her birinin adına ad koymuşlar çeşit çeşit... Ne olursa olsun.

Allah insana bir akıl vermiştir. İnsan bu aklıyla mümtazdır. Bu akıl elinden gittiği vakit, tımarhanedeki delilerden farkı olmaz. Onun için, sarhoşlara dikkat ediniz, sarhoş olduktan sonra ağızlarından çıkan kelimelerde intizam yoktur. Ne söylediklerini de iyi bilmezler.

Onun için Şafiî Hazretleri zannederseniz, kadını boşadığı vakit sarhoş olanın sözüne itibar etmemiş. Bizim imamımız itibar etmiş, o etmemiş;

“—Ağzından çıkanı bilmiyor zavallı.” demiş.

Onun için, sözümüze dikkat edelim. Allah bizi affetsin, mağfiret etsin... İyi insan, iyi kul olaraktan, Hak bizden razı olaraktan yaşayıp, ahirete göçen kulları arasına, cümlemizi kabul etsin...

Rakıyı içmek haram olduğu gibi, içenlerin sofrasında oturmak da aynı günahdır... İçenlerin meclislerinde oturmak, aynı günahdır... Evinde bulundurmamak, içmese dahi aynı günahdır.

Bir hikâyeye anlatayım:

Bir adam varmış vaktiyle, Mûsa AS devrinde... Çok sofuymuş. İnsanların arasından çıkmış, bir dağa bir kulübecik yapmış. O kulübecikte Allah ile meşgul, Şeytan aleyhi'l-la'nenin hilesi çok; gelmiş bu adama misafir olarak... O veliye de her gün Hak'tan bir sofraya gelirmiş. Misafire demiş ki:

“–Buyurun!”

Misafiri şeytan ama tabii adam bilmiyor şeytan olduğunu. demiş:

“–Ben, yemeden içmeden uzak kaldım.”

“–Nasıl olur? İnsan yemeden içmeden yaşarmı?” demiş.

“–Evet, yaşar.” demiş. “Ben bir günah işledim, sonra da tevbe ettim; Allah da benden yemeyi içmeyi aldı artık, ihtiyacım yok dışarıya çıkmaya, ihtiyaç görmeğe...” demiş.

“–Yâhu bunu bana da öğret de, ben de yapayım da, bu yeme içmeden kurtulayım! Dert bu; meşguliyet, masraf...”

“–E, yap bir günah sen de, tevbe edersin! Üç günah var: Birisi zina, birisi adam öldürmek, birisi de içki...” demiş.

“–Zinayı yapamam!” demiş. “Adam öldürmek; onu da yapamam!” demiş. “İçki; onu da yapamam ama biraz düşüneyim!”

demiş. “Tevbesi onun kolay olur, ötekilere benzemez. İçeyim!” demiş.

İçkiyi içince, sarhoş olmuş tabiatıyla... O sarhoşluğu esnasında, şeytan o devrin kralının/padişahının kızına oyun etmiş, hasta etmiş. Şeytanın oyunları var ya, çok... Bunu kim tedavi eder diye düşünmüşler:

“–Filan yerde bir alim var; ona götürür okutursanız, bu iyi olur.” demişler.

Çaresi kalmamış hükümdarın, tabii;

“—Gönderelim!” demiş.

Göndermişler, o alimin yanına... Sarhoş ya, güzel kızı görünce dayanamamış; zina günahını da işlemiş.

Zina günahını da işleyince, biraz sonra ayılma devrinde aklı başına gelmiş:

“—Ooo, ben ne yaptım? Şimdi padişah beni asar. Kızına ben onun, böyle tecavüz ettim, olur mu bu iş? Ne yapayım? Öldürmekten başka çare yok!” demiş.

Öldürmüş, gömmüş bir yere...

Padişah kızını istiyor; görmedim diyor, bilmiyorum diyor. Şeytan var tabi arada, filan yeri arayın, orda kızınız diyor. Bakıyorlar, öldürülmüş, gömülmüş... Adamı asmağa götürüyorlar... O alimi, dağa çekilmiş ibadetle meşgul alimi asmağa götürüyorlar, asacaklar.

Şeytan diyor ki:

“—Gördün ya, senin başına bu oyunları getiren benim! Şimdi bana boynunu bük, bana iman et, seni kurtarayım oradan!” diyor ve imansız da gidiyor herif...

Yani içki bu kadar zararlı bir şey... Ben onları yapamam dedi ama üçünü de yaptırdı işte insana... Onun için, Allah hepimizi affetsin de... Böyle hikâyeleri de çok, misalleri de çok...

Bu kötü, hepsi kötü yani, bakın 125 tane kebâir günah yazdım; 550 tane de küçük günahlar var ki, o küçük günahlar da büyüyor. Nasıl ufak bir fidan büyüyor, onlar da öyle büyüyorlar. Onun için,

Allah hepimizi affetsin... Tevfîkât-ı samedâniy-yesine mazhar etsin...

Daha küçüklükten günahları öğrenmek, Allah'ı tanımak ve Allah'tan korkmak lâzım! Allah'ın bir ismi de Kahhar'dır. *Kahhar*, kahredici demek. Kızdı mı, insanı öyle kahreder ki, hiç anlamaz. Memleketleri de kahreder, altını üstüne getirir. Nasıl ki, Lût kavmini yerin dibine geçirdi; hep bunlar Kur'an'dan bize tecrübe...

Onun için, onlara nasıl yaptıysa, bize de öyle yapar. Binâen aleyh, sakınmak ve korunmak lâzımdır. Herkes yapıyor diye, bizim de yapmamız olmaz.

Sonra, günahkârları ve içkicileri bizim başımıza seçmek de öylece günahdır. Her seçen günahın içerisine girer. Çünkü o senin dört sene idarecin; sen sarhoşu seçtiğin takdirde, onun veballeri senin sırtında olacaktır. Allah cümlemizi affetsin... Her şey de böyle. Evinde saklamak günah olduğu gibi, sofrasında oturmak günah olduğu gibi; başına geçirenler de öylece günahkârdır.

Allah cümlemizi affetsin... Tevfîkât-ı samedâniyyesine rast getirsin... Bu hususta çok çeşitli yazılar da vardır. Kızlarını sarhoşlara verenler, sarhoşların kızlarını alanlar diyerekten, birçok şeyler de yazmışlar; söylemeğe de lüzum yok...

Sübhâne rabbiye'l-aliyyi'l-a'le'l-vehhâb...

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkihî muhammedin ve âlihi ve sahbihî ecmaîn...

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmül-kerîm... Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşi'l-azîm... El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Nes'elüke mûcibati rahmetike... Ve azâimi mağfiretike... Ve'lganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda'lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ hâceten min havâici'd-dünyâ hiye leke ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn... Yâ erhame'r-râhimîn... Yâ erhame'r-râhimîn...

Bir şey kalmıştı, sarhoşluğun bilinmesiyle ilgili. İki çeşit sarhoş var: Birisi içki içmek suretiyle sarhoş olur; birisi de dünyaya teslim olmuş, dünyayı benimsemek suretiyle, dünya benim olsun diye çalışanların sarhoşluğudur ki, bu sarhoşluk öteki sarhoşluktan daha beterdir derler.

El-fâtiha!

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

Mehmet Zahid KOTKU

02. 03. 1979 - İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/](#)

[Cuma Sohbetlerine](#)

[PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü